

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 32, No 3 (1981)

Υπεύθυνοι σύμφωνα με το νόμο

ΙΣΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επιστημονικό Σωματείο άνωγειορτισμένο, άριθ. άποφ. 5410/19.2.1975 Πρωτοδικείου 'Αθηνών. Πρόεδρος γιά τό έτος 1981: Κων. Ταρλατζής

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Εκδίδεται υπό αίρετής πενταμελούς συντακτικής έπιτροπής (Σ.Ε.) μέλών τής Ε.Κ.Ε.

ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: 'Ο Πρόεδρος τής Σ.Ε. Λουκάς Εδσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι, Τηλ. 6823459

Μέλη Σν/κής 'Επ.:
Χ. Παππούς
Α Σέμίνης
Ι. Δημητριάδης
Σ. Κολάγης

Φωτοστοιχειοθεσία - 'Εκτύπωση:
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

'Αρδητεού 12-16 'Αθήνα
Τηλ. 9217513 - 9214820
ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: 'Αθήνα

Τοχ. Διεύθυνση:
Τοχ. Θυρίσ 407
Κέντρικό Ταχυδρομείο
'Αθήνα

Συνδρομές:

Έτηρία έπιστημονικό	δρχ.	500
Έτηρία έξωτερικό	×	1000
Έτηρία φοιτητών ήμεδαπής	×	300
Έτηρία φοιτητών άλλουδαπής	×	500
Τιμή έκαστου τεύχους	×	200
Ίδρύματα κ.λπ.	×	1000

Address: P.O.B. 407
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: L. Efstathiou
Zalokosta 30,
Halandri
Greece

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U.S.A. 20 per year.

Δελτίον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 32
ΤΕΥΧΟΣ 3

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
1981

Bulletin

OF THE HELLENIC
VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 32
No 3

JULY - SEPTEMBER
1981

'Επιταγές και έμβάσματα άποστέλλονται έπ' όνόματι κ. Στ. Μάλαρη κτην. 'Ινστ. 'Υγιεινής και τεχνολογίας Τροφίμων, 'Ιερά όδός 75, Τ.Τ. 303 'Αθήνα. Μελέτες, έπιστολές κ.λπ. άποστέλλονται στόν κ. Α. Εδσταθίου, Κτηνιατρικό 'Ινστιτούτο Φυσιολογίας, 'Αναπαγωγής και Διατροφής Ζώων, Ναυπόλεως 9.25, 'Αγία Παρασκευή 'Αττικής.

Η παραστατική νόσος τής κοστιάσεως σαν αίτια απωλειών σε ίχθύδια τής πέστροφας τής ιριδιζουσας

B. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

doi: [10.12681/jhvms.21502](https://doi.org/10.12681/jhvms.21502)

Copyright © 2019, B. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ Β. (2019). Η παραστατική νόσος τής κοστιάσεως σαν αίτια απωλειών σε ίχθύδια τής πέστροφας τής ιριδιζουσας. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 32(3), 243-244.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.21502>

ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

MISCELLANEOUS

Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΚΟΣΤΙΑΣΕΩΣ ΣΑΝ ΑΙΤΙΑ ΑΠΩΛΕΙΩΝ ΣΕ ΙΧΘΥΔΙΑ ΤΗΣ ΠΕΣΤΡΟΦΑΣ ΤΗΣ ΙΡΙΔΙΖΟΥΣΑΣ

Υπό

Β. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ*

Κατά τὸν μῆνα Ἀπρίλιο τοῦ 1981 παρουσιάσθηκε μεγάλη θνησιμότητα σὲ ἰχθύδια πέστροφας τῆς ἱριδίζουσας (*Salmo gairdneri* Richardson) τὰ ὁποῖα ἐκτρέφονταν σὲ πρόχειρες δεξαμενὲς ἐκκολάψεως καὶ ἀναπτύξεως πεστροφοτροφείου τῆς κοινότητος Πλανυτέρου τῆς ἐπαρχίας τῶν Καλαβρύτων. Μετὰ τὴν ἐμφάνιση τῶν πρώτων θανάτων, διενεργήθηκε ἐπιτόπια ἐξέταση γιὰ νὰ ἐξακριβωθοῦν τὰ αἷτια καὶ νὰ δοθοῦν τὰ ἀπαραίτητα θεραπευτικὰ μέτρα γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς καταστάσεως.

Τὰ παρατηρηθέντα συμπτώματα, σὲ συνδυασμὸ μὲ τις συνθήκες διαβίωσης τῶν ἰχθυδίων (ἀνεπαρκὴς καθαριότητα τῶν δεξαμενῶν, ἔλλειψη προληπτικῶν μέτρων, ἀπουσία συνεργασίας μὲ ἐιδικοῦς), καθὼς καὶ ἡ μικροσκοπικὴ ἐξέταση στὸ ἐργαστήριον, μᾶς ὁδήγησαν μὲ ἀποτελεσματικότητα στὴν διάγνωση τῆς νόσου τῆς κοστιάσεως. Δεδομένου ὅτι ἡ παρουσία τῆς κοστιάσεως στὴν Ἑλλάδα σημειώνεται γιὰ πρώτη φορά, παραθέτουμε παρακάτω μία σύντομη περιγραφὴ τῆς παρασιτικῆς αὐτῆς νόσου.

Ἡ κοστιάση ὀφείλεται στὴν ἔντονη παρουσία στοὺς ἐπιθηλιακοὺς ἰστούς τῶν ἰχθύων τῶν γλυκῶν νερῶν ἑνὸς ζωομαστιγοφόρου πρωτόζωου τῆς τάξεως τῶν Retortamonadidés, γνωστοῦ σήμερα ὡς *Ictyobobo necator* (= *Costia necatrix*)

Τὸ παράσιτον αὐτὸ ἐμφανίζεται μὲ ἰδιαίτερη προτίμηση στὰ διάφορα εἶδη τῆς οἰκογένειας τῶν Σαλμονιδῶν, στὰ ὁποῖα καὶ θεωρεῖται ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπι-

---

* Δ/νση Κτηνιατρικῆς Ν. Ἀχαΐας

κίνδυνα έκτοπαράσιτα από πλευρᾶς οικονομικῆς σπουδαιότητος. Προσβάλλει σχεδόν κατά προτίμηση τὰ νεαρὰ ἄτομα τῶν Σαλμονιδῶν καὶ ιδιαίτερα ὅταν τὰ ἰχθυῖδια εὐρίσκονται σὲ δεξαμενές με μεγάλη πυκνότητα καὶ ἐκτρέφονται κάτω ἀπὸ μὴ ἱκανοποιητικὴς ὑγειονομικῆς συνθήκης. Ἡ παρουσία του στὰ εἶδη τῶν Σαλμονιδῶν ποὺ μεταφέρονται σὲ ἄλμυρὸ νερὸ σ' ἓνα ὀρισμένο στάδιο τῆς ἐκτροφῆς τους (πχ. Σολωμὸς τοῦ Ἀτλαντικοῦ) ἔχει συχνὰ διαπιστωθῆ, ἀλλὰ στὶς περιπτώσεις αὐτὲς ἐπρόκειτο πιθανότατα γιὰ μηχανικὴ μεταφορὰ τοῦ παρασίτου ἀπὸ τὶς δεξαμενές τοῦ γλυκοῦ νεροῦ.

Τὸ *Ichtyobodo necator* ἔχει μέγεθος 10-15 χ 4-8 μ. Ἡ ἐλεύθερη προνυμφικὴ του μορφή ἔχει σχῆμα νεφροῦ καὶ παρουσιάζει δύο ζεύγη μαστιγίων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ πιὸ μεγάλο τοῦ ἐπιτρέπει νὰ κινεῖται με ἔλικοειδεῖς καὶ ἀπότομες κινήσεις στὸ ὑδάτινο περιβάλλον του. Τὸ ἐνήλικο ἄτομο ἔχει μορφή σχεδόν τριγωνικὴ καὶ βρίσκεται ὑποχρεωτικὰ προσκολλημένο με τὴν μία του ἄκρη στοὺς ἐπιθηλιακοὺς ἰστούς (βράγχια, δέρμα) τοῦ σώματος τῶν ἰχθυιδίων.

Ἡ προσβολὴ τῶν βραγχίων τῶν ἰχθυιδίων ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα τὴν συμφορήση καὶ τὸν γρήγορο θάνατο αὐτῶν. Ἡ ἔντονη παρουσία καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τοῦ παράσιτου στὴν ἐπιφάνεια τοῦ δέρματος τῶν ἰχθύων, προκαλεῖ ὑπερέκριση βλέννης καὶ ὑπερπαραγωγὴ ἐπιδερμικῶν κυττάρων με ἀποτέλεσμα νὰ σχηματίζονται χαρακτηριστικὲς καὶ ἀκανόνιστες γκριζὲς πλάκες κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες τὸ δέρμα παρουσιάζει ἔντονες ἐγχυμώσεις.

Τὰ προσβεβλημένα ἄτομα ἐμφανίζουν ἀπάθεια, μειωμένη ὄρεξη, ἀδυνατίσμα, ἀκανόνιστες κινήσεις με ἀποτέλεσμα νὰ παρασύρονται εὐκόλα πρὸς τὴν ἐξοδο τῆς δεξαμενῆς. Ὁ ἐρεθισμὸς εἶναι τόσο ἔντονος ὥστε τὰ παρασιτούμενα ἄτομα νὰ τρίβονται συχνὰ στὰ τοιχώματα τῶν δεξαμενῶν με ἀποτέλεσμα νὰ χάνουν τὰ λέπια τους καὶ νὰ προσβάλλονται με μεγαλύτερη εὐκολία ἀπὸ δευτερογενεῖς μολύνσεις καὶ κυρίως ἀπὸ μύκητες τοῦ τύπου *Saprolognia*.

Ἡ θεραπευτικὴ ἀγωγή συνίσταται στὴν χρησιμοποίησι τῆς φορμόλης στὴν δόση τῶν 250 ppm (ἢ τοῦ 1/4 τοῦ λίτρου γιὰ κάθε κυβικὸ μέτρο νεροῦ) καὶ γιὰ 15' λεπτὰ τῆς ὥρας ὅταν ἡ θερμοκρασία τοῦ νεροῦ εἶναι κάτω ἀπὸ 10°C, στὴν δόση τῶν 200 ppm ὅταν ἡ θερμοκρασία εἶναι μεταξὺ τῶν 10°-15^oC καὶ στὴν δόση τῶν 160ppm ὅταν ἡ θερμοκρασία εἶναι πάνω ἀπὸ 15^oC. Στὴν περίπτωσι ποὺ ὑπάρχει μεγάλη θνησιμότητα ἀπὸ τὴν εἰσβολὴ τοῦ παρασίτου καὶ ἐὰν δὲν εἶχε προηγουμένως ληφθεῖ κανένα προφυλακτικὸ μέτρο ἢ χρησιμοποίησι τῆς φορμόλης γίνεται κάθε 24 ὥρες γιὰ τὶς 3 πρῶτες ἡμέρες, στὴν συνέχεια μετὰ 48 ὥρες γιὰ νὰ ἐπαναληφθῆ μετὰ 10 ἡμέρες.